

Felvidéki Híradó.

P O L I T I K A I H E T I L A P.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Egyes szám ára 20 fillér.	

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, a hirdetési és előfizetési pénzek a kiadóhivataltalra czimezve Turóc-z-Szent-Mártonba küldendők.

— Hirdetések legutjában, árszabály szerint. —
Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.
Nyitlert soronként 40 fillér.

Turóc-z-Szt.-Mártoni obstrukció ellen.

Turóc-z-Szt.-Mártoni törvényhatósági bizottságunk rendkívüli közgyűlésre hívta meg többeknek kérelmére a főispán, a mely e hó 28-án tartott meg s igen érdekesen folyt le. Előre látható volt, hogy a parlamenti obstrukció ellen irányuló határozati javaslatot, a mely ezen rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgya volt, egyhangulag el fogják fogadni, ami így is történt. A Beniczky Kálmán alispán szerkesztette s általa fel is olvasott javaslat oly tárgyilagossá volt, hogy ellene az, aki az obstrukciót tényleg elítéli, kifogást nem emelhetett, ha csak azt a bizonyos csomót is nem keresi a kákmán. S akadtak, akik keresték! Amint hogy Mudrony Pál és társai rendszeresen szokták és meg is találják. T. i. a nemzetiségi csomót. Van az alispán javaslatában egy kitétel, a mely körülbelül így hangzik (alább, a részletes tudósításban olvasható): „kérjük a kormányt, hogy azon általános bizalom érzetében, amellyel a miniszterelnök és a kormány tagjai iránt országsszerte viseltetnek stb. stb.“ Ebbe kötött bele Mudrony Pál, mert ő bizony annak a kormányának, amely a törvény világos intézkedése ellenére a 2 milliónyi tót nemzetiségnek nem enged iskolákat állítani, a kereskedésüket, iparukat, mindenüket lábba topossa, bizalmat nem szavazhat. Az öreg tót vajdát helyenként úgy elragadta a heve immár elcsépelett gravamenjeinek előadásánál, hogy az elnök főispán egy ízben arra kérte, hogy mérsékelje szavait a kormány bírálatában. Mudrony a határozati javaslatot elfogadja, ha a bizalmi nyilatkozatot kihagyják belőle. Ily értelemben szólaltak fel Pietor Ambrus és dr. Vanovics János bizottsági tagok is, a Mudrony javaslatához csatlakozva. Velits Kálmán biz. tag hosszabb, lendületes és ügyes beszédben a javaslat mellett érvelt, azt elfogadja, de azzal a kivánással, hogy a kormány megígérje, hogy a közös hadseregnek véli kiegészítőnek, hogy a közös hadseregnek magyar része tényleg magyar nemzeti legyen, magyar vezényszóval, magyar lobogóval, magyar tisztikarral. Felszólaltak még a

javaslat mellett Zorkóczy Tivadar és dr. Lax Adolf tisztí főügyész, amely utóbbi pénzügyi szempontból nem tartja időszerűnek a külön magyar nemzeti hadsereg szervezésének sürgetését, bár azt vele együtt minden magyar ember teljes lelkéből kívánja. Az indítványtevő alispán válaszában igen ügyesen és meggyőzően érvelt a felhozott mellékindítványok és kifogások ellen. Javaslatában — ugymond — nem vette föl a bizalmi kérdést, mert ennek szükségét nem látja fenforogni, az csak természetes, hogy a Széll-kormány iránt e válságos helyzetben még fokozottabb bizalommal vagyunk s így a Mudrony és társainak ide vonatkozó felszólalásai nemcsak tárgyalanok, hanem az a körülmény, hogy a bizalmat a Széll-kormánytól megtagadják, a nemzet magyar érzésű részének még csak fokozza e kormányba vetett bizalmát. Ez az éles vágás nem került el a nemzetiségi bizottsági tagok figyelmét, bizonyos meghökkenés, bizonyos kedvetlenség üt ki a vajda és magyar sógorának még csak az imént mosolygó arcára, — mikor pedig Beniczky alispán azt kérdezte tőlük, hogy mire tót ipartelep elnyomásáról beszélnek, mikor ő csak egy csehl vállalatról, a cellulosegyárról tud, a mely tudomása szerint nem a tótok vállalatát egyuttal, — az a kedvetlenség még fokozódott (mert hiszen nyilvános titok, hogy a tót párt emberei invitáltak be a csehl tótkét ipari hódításra), a tót urak pedig egy szóval sem szaporították többet a vitát. Helyesen tették s még helyesebben, hogy a kormány iránti bizalommal annyira fukarkodtak, mert ez a bizalom alighanem a leghathatósabb megelőző lett volna annak, a mit az általuk is elfogadott javaslatban a megye közönsége kérelmezni határozott. A nemzetiségek bizalmi szavazata ma az obstrukciónak támogatását, erősítését, a kormány helyzetének súlyosbítását jelentené.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Ijabb Juth György, Turóc-z-Szt.-Mártoni főispánja a nagy számban megjelent bizottsági tagokat melegen üdvözölve, előadta, hogy a parlamenti viszonyok folytán szamosan kérték a mai rendkívüli közgyűlésnek

összehívását abból a célból, hogy az ellen a vármegye közönségének alkalma lehessen megnyilatkozni. Az ülést megnyitván, felkérte Beniczky Kálmánt, a vármegye alispánját, hogy bejelentett indítványát adja elő.

Beniczky Kálmán alispán erre a következő beszédet mondotta:

Méltóságos Főispán Úr!
Tekintetes vármegyei közönség!

A szőlészabadság a közszabadságnak egyik legfőbb biztosítéka lévén, ennél fogva annak mindenekfelett a parlamentben kell érvényesülnie.

A szőlészabadság érvényesülése azonban nem szabad túlmenni a kellő határon, mert ha ez megtörténik, akkor megszűnt a közszabadság biztosítéka lenni.

A magyar parlamentben, sajnos, mostan ily viszonyok konstatalhatók, a mennyiben a képviselők egy része a parlamenti tanácskozás rendes menetét megakasztani igyekszik, mi annál helytelenebb, mert a kormány adandó felhatalmazás iránti javaslat agyonbeszélése s az érdemleges határozat hozatalának lehetetlenné tétele az alkotmányos élet folytonosságát veszélyezteteti, ennek előidézése tehát egyenesen kárthatozható.

Miután úgy hiszem, hogy a Tekintetes vármegyei közönség osztozik ezen vélekedésben, annál fogva bátorodom a jelenlegi képviselőházi obstrukció ellen határozati javaslatot előterjeszteni, mely következőképen szól:

Határozati javaslat.

A vármegye közönsége kijelenti, hogy a képviselőházban jelenleg folytatott obstrukciót helytelennek és kárthatozatónak tartja, mert — habár a szőlészabadságot a közszabadság egyik legfőbb biztosítékának tekinteti — a tiszta és szabad választás alapján álló, tehát a nemzeti akaratot kifejező parlamenti többség érvényesülése illetően akadályoztatását nem veheti másnak, mint a kisebbség erőszakoskodásának, ami pedig jelenleg mindenekfelett helytelen, mert az alkotmányos élet folytonosságát veszélyezteti, a parlament tekintélyét csökkentti s ellenségeknek biztatásul szolgálhat arra nézve, hogy Magyarország talán nem alkotmányosan is kormányozható.

Továbbá kijelenti, hogy a Miniszteriumnak a kisebbség által teremtett kényszerhelyzetben elfoglalt álláspontját igazoltnak tekinti, mert látja, hogy az ország kormányát nem hatalmi érdekből, hanem a külön-

A „FELVIDÉKI HIRADÓ“ TÁRGZÁJA.

Tavaszzsal...

Itt vagytok hát újra, tavasz hírnökei!
Nevetök kölcsönök, szende üvölgök.
A tavasz fuvála magyogja be lelkek,
Ha érzem kis kelyhed ide illatit.

Mondszá, mit álmodtál, kicsi szép virágom?
Édes anyád; a föld szerető ölében
Ugy-e rózsá voltál? Büszke piros rózsá
Játszi tünderekek virágos kertjében?

Vagy álmodtál talán engyelfő szellővel,
Napsugaras éjrel s virágfakadásról?
Vagy fény a magyosban vídában repkelő,
Lelket andalító püszirta daláról?

Légy hát üdvözölve, hiszen alig vártunk!
Bübdős varázsoló álmei lelkeim
S esodás, édes ólom ruhjátod vándok,
Ha te, kis virágom, megjelenés közöttünk...

Farkasné Sipos Erzsé.

Veszelszky Ferencz.)

(Életrajzi töredék.)

— A „Felvidéki Híradó“ eredeti tárgzája —

I.

Több ily nevű egyént ismertem s midőn egyet képviselőnek választottak meg, nemzetiségi és néppárti elvei révén, — érdeklődni kezdtem a személye iránt.

Hirhadt országgyűlési beszéde alkalmából, midőn „gyalázat!“ „gyávaság!“ szavak röptek a fejéhez s ő mindezekre csak annyit mondott: „Lehet, hogy mondtam!“ „A szavakra nem emlékszem!“ — lelki szemem előtt megjelent egy kihívó, merész és kötekedő hasonlevit iskolatársam személye, kinek egykori természetét ismerve, ezen utóbbi magatartása teljesen megfelelt a róla alkotott ítélkezésemnek. Sérített, támadott kíméletlenül egykoron s bárnikip is váltak vissza társai provokáló magyaviseletére, legföljebb nyikass módon röhögött rajtuk.

Végre a pozsonyi „Westung. Grenzblote“-ben, — nemkülönben a „Vasárnapi Újság“-ban megjelent rövid

*) Olvasóink tájékozására megjegyezzük, hogy ezen érdekes életrajzi töredék közreadásával, amelyet egyik külső dolgozó társunk volt szives rendelkezésünkre bocsátani, nem más a célunk, mint dióhéjba szorított természetrajzi adni azon típusú tót nemzetiségi korifeusoknak, akik sajátosság nevelésük nélkül fogva oly különös politikai ambíciók válnak, hogy sok-sok igazán bájos elgázodni bennük. Szerk.

életrajza bizonyossá tett feltevésben, hogy Veszelszky Ferencz orsz. képviselő iskolatársam volt.

S most, vissza egy néhány évüzeddel! s lássuk milyen szépen indult, mily derék magyar hazafinak készült a mi ifju Veszelszkyknak!

Az ötvenes években mindent németül tanultunk csehl tanárok vezetése alatt a besztercebányai főgymnasiumban.

A magyar nyelvet Chrasztek, theologiai professor — a későbbi nevezetes pánszláv — mint rendkívüli tárgyat heti két órában adta elő azoknak, akik erre önként jelentkeztek.

Hogy az önként jelentkezők között első volt Veszelszky, ki hinné azt most el? Mint jeles tehetségű tanuló könnyen tanult, szépen haladott, de egyúttal ki is nevette társait — a többi között Martinovics Pepót (mint jogtanár halt meg Egerben), — midőn ezek tót dialektussal nyomása alatt, például az a szó *ánnak* mondogatták.

Rövid időre reá a magyar nyelv tanítását átvette C... y K. tanár, a ki akkor nevet „es“-vel írta.

Szigórti és tekintélyes professor volt, keményen kezelte rendes tantárgyait s hasonlóképpen a magyar nyelvet is. A rendes lezékken kívül nagy súlyt helyezett a szavalsásra, hogy a fiukat helyes magyar kifejezés szoktassa.

Sok költeményt tudunk, bár nagyon keveset ér-

ben bekövetkezhe, még nagyobb bajok és zavarok elkerülése céljából tartja kezében.

S egyúttal azon remények és hitének ad kifejezést, hogy a miniszterelnök úr és miniszterháza, a személyük iránt fennálló általános bizalom tudatában s bölcs méréslellettel, a parlamenti békét csakhamar helyreállítandják s a véren szerzett s hazafissággal táplált alkotmányosság folytonosságát az azt környező veszélyektől megvédik.

Végül a vármegye közönsége elhatározza, hogy feliratilag azon kérelemmel járul a képviselőházhoz, miszerint törekedjék módot találni arra nézve, hogy a szólásszabadság parlamenti obstrukció eszközével fel ne használhatóssék.

Velts Kálmán bizottsági tag lelkes és hazafias beszédében kijelentette, hogy az obstrukció ő maga is elítéli, Széll Kálmánnak is bizalmat szavaz és megnyugvással látja, hogy a törvényen kívüli állapotban is kezében tartja az ország kormányát. Beniczky Kálmán alispán javaslatához tehát mindenben hozzájárul, azonban azt kívánja, hogy a határozati javaslatban azon óhajátának adjon kifejezést a vármegye közönsége, hogy a nemzeti hadsereg mielőbb szervezzessék.

Majd Mudrony Pál, Pietor Ambrus és Vanovics János tót nemzetiségi pártiak szólottak a tárgyhoz. Az obstrukció ők is helytelenítik, azonban a miniszterelnöknek nem szavaznak bizalmat azért, mert a tót népet nemhogy támogatná, hanem még elnyomni segít, sőt a tótnak még csak egy középiskolát sem engedélyez, hogy a tót műveltséget elsajátíthassák. Minthogy pedig Mudrony a kormány eljárását a nemzetiségi mozgalmakkal szemben élesebb hangon kezdte bíráltni, az elnöklő főispán figyelmeztette, hogy a tárgynál maradjon, a mit Mudrony meg is tett.

Dr. Lax Adolf, Zorkóczy Tivadar rövid felszólalásaikkal Beniczky Kálmán javaslatát ajánlották elfogadásra. Végre Beniczky Kálmán alispán reflektált a felszólalásokra és meggyőző érvekkel támogatta határozati javaslatát. A Velts-féle felszólalásra megjegyezte, hogy azt örömmel hallgatta végig, mert hiszen az erős magyar nemzetet, a nemzeti magyar hadseregek eszméjét mindannyian vágyaik közé sorozzuk és bizonyára meg is jön az idő, amikor ezen óhajátunk megvalósul. A mai viszonyok közepette azonban nem kívánatos a kérdésnek komplikálása. Mudrony és társainak pedig azt mondta, hogy természetesnek találja, hogy a miniszterelnöknek nem bajlandó bizalmat szavazni, mert az ország nagy többsége éppen azért viseltetik bizalommal iránta, amiért ők idegenkednek tőle.

Végre is az elnöklő főispán a kérdést szavazás alá bocsátván, kiittint, hogy a bizottsági tagok, 5 tót nemzetiségi párti bizottsági tag kivételével, mind az eredeti és fentebb közölt határozati javaslatot fogadják el. Ezzel az ülés az elnöklő főispán életével véget ért.

A Národnie Noviny panasza.

A „N. N.” egyik cikkéből az orosz „Nov. Vremeni” egy közleménye révén, amely a zsidókérdéssel foglalkozik, arra a konkluzióra jut, hogy a tótnak is, úgy mint a zsidóknak, össze kellene tartaniok, az egytől-

tőlnek abból, a mit szavaltunk. A betanult költemény mind alkalmi, hazafias tartalmu volt.

Mintha csak most látnám, úgy áll lelki szemeim előtt Veszelovszky Ferenc, midőn Dalmady Győző „Csak magyarok legyünk” ezim költeményét kemény hangon rogotgatta. — Vajjon most elmondandó-e? S ha igen, s ha a guta rögtön nem kerülgetné, bizonyára száját mosná ki vízzel, mint az egykoru nagytrócei tanár — Zoeh, — ki minden magyar nyelvi előadás után pohár vizet hozatott a katedrára, hogy kiöblöse száját, azután nagyot köpött a tanterem padlójára, hogy ily istentelen-ségnek semmi nyoma, semmi utóze ne maradjon.

Egy vasárnap Milhalovich Mór V. oszt. tanuló magyar nemzeti ruhában jelent meg a szokásos exhortáció. Hogy körtlőgtok, hogy bámultok, hogy magasztaltok a boldog, irigylendő ifjut!

Ruzicka igazgató elhltt, rémüldözött, látva ezen lázító jelenetet.

Azonnal az irodába idézte pájtáskunk, a hol az igazgatónk ezen parancsát vette: „Megtillot, hogy ezen kocsis ruhában a gymnasium küszöbét átlépni merészeljen.”

Az igazgató eme tiltalmának azonban éppen ellenkező hatása mutatkozott csakhamar. Rendre esínáltattak szüleink nagyon is süjtásos atlitákak, pityéks lábjókat s magassarku kardorvancsizmákak, — lopva feldiszítve ezeket jó taréjos sarkantyúval is.

tartozás érzésének melegebbnek, bensőbbnek kellene lennie.

„Keresztény nevelésünkkel fogva — ugymond — szeretnünk kell felebarátunkat, még ha ellenségünk is, az exkluzivitásban nem utánozhatjuk ugyan a zsidókat, akik csak a maguk vére iránt éreznek felebarátai szeretetet; mert a kereszténység az egész emberiség szeretetére tanít bennünket és mi a gonosztevőt, ha mindjárt a mieink közül való is, soha védelmezni nem fogjuk, ahogy azt a zsidók teszik. Mi üldözni fogjuk a szédeltést, amely már a mi körökben is jelentkezik, — de jaj nekünk, ha az egészséges, igazi, faji együttérzés meg nem erősödik: még soká nem lesz valamirevaló nemzeti, társadalmi életünk. Vagy nem iszonyt-e, hogy amíg egyfelől verik, bezárják, kenyértőltozást kapja a mieinket, addig másfelől hidegség, könnyelműség, érzéketlenség uralkodik. Ha sem a szív, sem a lélek föl nem jaidul, a szem nem szikrázik a szenvedők és üldözöttek fájalmái láttára! — Az együttérzésnek meg kell erősödni nemcsak a szenvedők, az üldözöttek, a fogságban szenvedők iránt, hanem azon becsületes munkások iránt is, akik a népet az iradalom, a közgazdaság terén előbbre viszik. — A hidegség ellensége a nemzeti, irodalmi, művelődési életnek, — a hidegség maga a halál.”

Kifejeztem ugyan nem panaszkodik a „Nár. Nov.” a tótok egytűtérzésének hiánya miatt, de a ezikk egész tenorja az, hogy szeretné, ha ez az egytűtérzés, hogy a mindennapi kenyérrét folytatott nehéz küzdelemben a tót nép épp oly kevéssé ér rá holmi utópiákért rajongani, mint a hogy józan észével nem képes fellogni azt, hogy miért kirtőlje lépten-yomon világgá azt, hogy ő tót és nem magyar, hogy nem is akar magyar lenni, — és miért hidegdödjék el magyar testvére iránt, akivel ezer éven át örömben-bajban megoszották, akitől bántódása nem volt és most sínesen, — s miért válják kltlön a nemzetül, amikor ennek semmi, de semmi fogható hasznát, célját nem látja, de igenis tapasztalja, hogy az eféle törekvések, ha túlhajtják őket, törvény-sértésbe, büntetésbe viszik az embert.

A tót nép vezetői, iról nem jó psychologok. Mert ha azok volnának, tudnák, hogy igenis így van, ahogy Pál apostol mondja: „Az adományok különbözök”, — buzdító, lelkesítő szavai nyomán fölbredne s ahol már felébredt, intenzívebb, erősebb lenne a szivekben s így arra a következtetésre juthatunk, hogy a ezikkiró ninesen megeledeve a mostani állapotokkal, — csak az okát, a forrást nem látszik ismerni annak, hogy miért nem hevül hát a tót nép választott és nemválasztott vezetőinek népboldogító eszméiert.

Hát a dolog úgy áll, de a szellem, az egy. A lélek alapnyelve igenis egy s egy közös alapvonása is van: a boldogulás utáni vágy. De már ennek a váagnak a nyilvánulása különböz s az a népezér fog mindenkor legnyilvánabb hatást gyakorolni a nép lelkére, aki e néppel érezni tud, akinek lelke a nép lelkével összeforr.

A tót nemzetiségi vezetők lelke pedig nemcsak hogy össze nem forrt a tót nép lelkével, hanem mind inkább eltávolodik tőle oly régiókba, ahová azt a nép lelke nemcsak a megfelelő szárnnyak hiánya miatt, hanem azért sem követheti, mert az a régió semmi jóval,

semmi széppel, semmi kívánattal nem keesegtetni, nem esalogatja.

A szellemi kineceket, a litteratúrát, a kulturát igenis gyjtjen és terjesztői, munkásait tisztelni és támogatni kell, s ezt minden nemzet teszi is a maga iróval, vezető férfival, — ánde e szellemi kineceknek mentnek kell lenni minden salaktól. E kinecek értéke abszolút, de milyest valaki azon igyekszik, hogy a tót kulturát, a tót nemzeti érzületet a magyar kulturával, a magyar nemzeti érzülettel szembeálítsa, az már többé nem abszolút értékű szellemi kinecek terjesztésén fáradozik, az egészen mást eslekszik, olyast, aminek az az eredménye, hogy a megszerzett kinecshez annyi salak tapad, hogy magának a kinecsnek az értéke is kétséssé válik.

Illusztrálásul csak egy rövidke példát a minden-napi életből, a národnísták napirendjéből. Amely tót magyárczelműt mér lenni, sőt magyar nevet is vesztül, azt magyáronnak, renegetának mondják a národnísták, akitől utalattal el kell fordulnia minden igazlelkű tót embernek. Ánde teszi ezt részint pusztá meggyőző-désből, részint pedig viszonyánál fogva (ki hivatalul vállal, ki magyar vidékre kerül stb. stb.) száz és ezer tót ember, — becsületes és tisztességes tót emberek, akiknek családi összeköttetések megmaradnak a tót körrökkel és akiket magyar és tót egyaránt tisztel és becsül, gyermekeiket pedig már nem tudnak tótt. Ugyan hát vajjon értenek egyet és érezzenek egytül ezeknek láttára a tótok a národnístákkal a nemzetülköz való ragaszkodás követelése tekintetében? Melyik józan, a saját jól fellogott érdekeit szíven horlozó tót ember szövetkeztetik azon párttal, amely tíres frázisokon, meddő doctrinán, zsidó- és magyarszóláson kívül egyebet sem tud? Amely párt maga szorgalommal végigtanulja a magyar iskolákat s megtanulja a magyar nyelvet és a gyermekeket is, helyes számítással, így neveli, — a népet azonban mindenáron arra akarja rábírn, hogy a tót nyelven kívül mást ne tanuljon? Hiszen az a tót nép is tud distingválni, talán jobban, mint a vezetői. Az a tót nép azt is látja, hogy a magyar institúciók így vannak szervezve, hogy azok nemcsak a magyar fajnak, hanem a magyar nemzet minden fiának — bármily anyanyelven nevelkedett is legyen — része legyen az állami élet előnyeiben, javában; — hogy a magyar közköztársaság lehetővé akarja tenni mindenkinek az állammelyt elsajátítását s ennek révén ezen nyelv bírá-sával járó jogok megszerzését és gyakorlását; a tót nemzetiségi agitátorok pedig mindenképen azon vannak, hogy a tót népet ezen törvénybiztosította előnyöktől ellussák, de bár ezt a tót nyelv, a tót nemzet érdekében tenni állítják, e kettő iránt a legprimitívbe kötelességeket sem teljesítik abban az irányban, amelyben kellene.

Mi nem kutatjuk azt, hogy mik a rögüt a tót nemzetiségi törekvéseknek, sőt kutatás nélkül nemcsak föltételezzük, de el is ismerjük, hogy vannak a tót nemzetiségi vezetőférfiak között olyanok is, akiket eszményi ezőlök és a legönzletlenebb szándék vezérelnek, — amit mi tisztelni is tudunk, mert minden meggyőződés, ha tiszta forrásból ered, tiszteletre méltó. Mi csak arra akarunk és nem színtünk meg ráutalni, hogy az az irány, amelyet a tót nemzetiségi párt követ, már

Veszelovszky sztrike szövetüöl fekete zsinórzatu atilálja volt. Ez volt az első és utolsó atila tón, melyet életében viselt.

Ezalatt a politika terén rohamosan követték egymást a változások.

Bár semmit sem értettünk a dologhoz, egyébről sem beszélünk, mint constitútióról, restaurációról, természetesen gyerek észszel, de annál nagyobb hévvel. „Fáklyámenet lesz ma este!” hangzott városszerete egy napon. Az újonnan kinevezett főispánhoz, Radvánskyhoz, kivonult a megye, a város közönsége hatalmas trikolorok alatt, a Rákóczy-induló felzúgó hangjai és a tömérdek nép éljenze mellett.

Hogy ily jeleneteknél az ifúság nem hiányozhatik, könnyen belátható. Ott voltak bizony mi tanulóok is, és dődtök — mert még akkor nem tudtuk a szövegét — az éneklő közönséggel a hatalmas „Hazádnak rendtőlentül”-t.

A megyei tisztújítás — a restauratio — a vármegyeház nagyteremben tartatott meg. Az egyes hivatali kinevezések, illetve választások, ugy ejtettek meg, hogy az győzött, a kinek párja erősebben tudta jelöltje nevét kiáltani.

Egy öreg pap közelében állottunk. Buzdítására mi is választottunk, illetve ordítottunk. Nagyon jól emlékszem, hogy bizonyos „Kalauz” nevét több perezig állhatatosan kiabáltuk.

Veszelovszky Fero, mint lelkes hazafi, mint dülhős magyar, mindenitl részt vett!

Igen! mindenkoron pontosan megjelent Bulla Antal lakásán, ahol zárt ajtó mellett a „Pesti Napló”-t olvastuk, a mi aztán Ruzicka direktornak elárultatván, ez kiesapatással fenyegetett, ha e titkos összejeveleket be nem színtetjük.

A napi sajtó híresztelése szerint hasonló összejeveleket szokott rendezni jelenleg Veszelovszky Budapestben, a magyar alkotmányos aerában szabadon, a magyar hazá szívében, a pánszáz érzelmül tanulóifúság számára . . . Tempora mutantur . . .

Mikor a lángeszul nagy hazafinak, gróf Széchenyi Istvának halálhíre a nagytemplomban lelke tódvéért gyászúise tartatott, a gymnasiumi tanulóknak meg volt tilva a részvétel. A esch professzorok ugy intézkék el a dologot, hogy az nap nem mentünk a nagytemplomba, amelyben a mindennapi mise tartatott számunkra, hanem szigorú felügyeltük alatt elvezettek a szomszéd, az ugynevezett „tót” templomba s onnan az iskolába, előadásokra.

De hát a tanuló kifog a tanárán! Amint a tót templomban a deák-misének vége lett, tudva azt, hogy a tanárök rendszeren a tanulóök hosszú sora végén szoktak ballagni, ugy fogtunk ki a szigorú tilalmon, hogy rendszer párokban kivonultunk a templomból s azután előre szaladva a nagytemplomba bekunokáltunk, ahol

alapjában céltelvezett és helytelen s így nem is vezethet jóra és ezt felismerve, a tót nép zöme sohasem csatlakozhatik ehhez az irányhoz, sohasem érezhet együtt vele.

Úgy lehet, hogy egy más alkalommal visszatérünk erre a kérdésre, amikor aztán elmondjuk azt is, hogy mi volt a tót nép vezéreinek tenniük, hogy az együttélést erősítsék. Bár kissé különösnek látszhatnak, hogy mi állapítsuk meg a národnísták politikai programját.

Pessimizmus.

Jaj, hogy a markukba nevetethetnek a mi ellenségeink, mikor ezeket a mi magyar közmiv. egyesületeinket nézik. S bizony, nem hiszem, hogy tévedek, ha az gondolom, hogy magukba szinte tapsolnak, ha egy-egy új ily egyesület mutatkozik a látóhatárra. Csak rajta! Minél több belőlük, annál jobb; mert minél többen a létezésből a magyarnak okvetlenül azt kell következtetnie, hogy im jól öröködnék a hazá, a nemzet sorsa fölött. S minél jobban öröködnék nemcsak északról, délről, nyugatról és keletről, de északnyugatról, délkeletről, északkeletről s délnyugatról, sőt északkeletkeletről, déldélnyugatról stb. felől is fognak öröködni, — annál kevesebb felelőség terheli a magyart.

S magyar mind, a ki ez egyesület tagja, sőt van magyar az egyesületeken kívül is; de amit ez elbizakodik a sok egyesület láttára, hogy jó kézen a hazá ott a végeken, neki nem kell vele törődnie, csodálatos, hogy épp úgy elbizakodik s hiszi, hogy nem kell tovább a dolgokkal törődnie az egyesületbeli magyari. Mert lát akkor minek az egyesületek s akkor minek lépett ő is be tagnak? Csak tán nem azért, hogy most már így se legyen nyugta?

Mikor lesz már vége e komédiának? S mikor fogunk komolyan valamihez? Komolyan, de nemcsak szóval, hanem tettel is. S nem találonra, akárhol vesztegetni a munkát, hanem ott, ahol tényleg szükség is van rá és szóra érdemes eredményt lehet felmutatni.

Tért hódított eddig a magyarság ott, hol terjedése a kenyérgeresztési pályák, rang, állás, szerep, mint csak e nemzet keretén belül megismerhetők tényezőik mozdították elő; tehát hol ez előny kivívásához a nagy közmiv. egyesületekre szükség nem volt, hol azok tényleg nem is tettek semmit. Ellenben nem nyert tért, sőt veszített a magyarság ott, ahol legnagyobb sikertégek let volna a terefgalárra: a nemzet zömét kitévő köznépben. Vagyis azon a téren, a melyen hódítani a közmiv. egyesületek mindig legjobban iparkodtak — szóval, de sohasem tettel. A mely téren most sem történik semmi; hanem helyette rettenetes magyarországi egység, kölcsönösen dokumentáljuk hazafiságunkat, mintha mind kérelmeknek egymásban, illetve mintha felütnék kellene, hogy másként vajjon csakugyan meg lesznek-e győződve róla, ha nem hirdetik: hogy mi jó magyarak, jó hazafiak vagyunk.

S a hamis nyomról ne adj Isten letérni s megkeresni az igazt. Pedig ezer meg ezer példa rávezetle-

tett már, hogy mi ne magunkkal foglalkozunk, hanem a néppel, a néppel mindenekelőtt. A népet megnyerni, ennek gondolkodását hazafissá tenni, erre legyen gondunk, ne egymás kapacitálására. Ha a nép valóban hazafias, azaz kell lennie ügyvédjeinek, orvosának, kereskedőjének, iparosának, szóval mindenkinél, ki belőle él; sőt még a hatóságának is, ha eredményeket akar elérni. S a mi harezmodorunk még mindig s csak azért is a legellenzősebb ez axiómával. Ami annál megfoghatatlanabb, mert hisz a pánszlávok nap-nap után ad oculum demonstrálják, hogy ez axióma követése nyitja minden sikertüknek. Tanuljunk valahára tőlük s csináljuk utána.

PéNZt, ésZt, rábészélést, ijesztgetést, dalt, zenét, költészetet, igazságot, furfangot, csalást, minden elképzelhető eszközt, mind-mind a népnél való érvényesítésre fordítanak. S micsoda bámulatos szervezettel! Szó sincs a céljukat megnevező egyesületeiről! S mégis behálózják eszméikkel az egész Felvidéket.

Adnak kölcsönöket, melyeknek kivált a felhasználható egyéneknek lehet olesó a pénzbeli, de ránk nézve rettenetes drága az eszmei kamatjuk. A váltóval nemcsak anyagi biztosítottak vesznek, de vesznek erkölcsöt is: hogy a közömbös hirtlék, eszméik hirdetőjévé lesz, a hazafias gondolkodás, elveinek elnyomásával közömbössé, kinek lakat a szívén, a száján s ki így, bárha ezt tagadja is, mégis társukká lett. Csodálatos ügyességel kiszimatolnak minden irányt, minden eszmét, a mely felszínre kerül a népnél, hogy azonnal felhasználják a céljukra. Mindenütt van őrszemlék, aki nem hogy fizetne, de kit ők fizetnek munkáságáért; a falu szája rendszeren mindenütt az övék, minden öket érdeklő dolgról azonnal van tudomásuk. Antiszemitaág kezd terjedni, azonnal egybekötik vele a saját eszméjüket, van valami vallási surlódás, itt az evangélicizmussal, ott a katolicizmussal tartanak, ismét másutt egyesítik a kétőt, mindent csak azért fél felhasználva. Egyházkerületi gyűlések, politikai gyűlések, legyen különben bármily más a kimondott elv, ha lehet, bele egyenlány csepp pánszlávizmus. Alakulnak fogyasztási szövetségek, tisztóltóság, dalárda, zenekar, ifjúsági egyesület, műkedvelői színtársulat, jótékonyozó egyesület, gyári, ipari vállalat, házipár fejlesztés, munkás egyesület, ott vannak ök mindenütt, kívül száz alakot öltve, belül föltétlenül hódolva és hódítva eszményütnök. S vezetik, vezetik e közben orránál fogva a magyart, hogy könnyéig kacsagatót volna, ha — simunk nem kellene rajta.

Hogy lehet ez? Miért lehet ez? Nincs segítség? Hát ha már oly gyámoltalanok vagyunk, hogy nem tudjuk megakadályozni a pánszlávizmust abban, hogy új meg új erőket emeljen megrottásunkra, legalább állítsunk mi is vele szemben hasonló várakat, nehogy mindenütt a nyílt síkon ki legytünk téve pusztításainak.

Adjunk mi is pénzt, vigyünk mi is mindenbe eszméinket, dolgozzunk mi is anyagián s erkölcsileg ott, azon a téren, ahol ök már oly rettenetes eredményeket tudtak elérni, mert a harez itt dől el. Ne legytünk valahára olyan naivak s ne abban keressük a tapintatot, hogy kerüljük mindazt, ami a pánszlávizmot megbotránkoztatná. Hogy ránk fogják kiabálni: megvárjuk a lelkeket, belevisszük a szovinizmust a legköznapiabb s a legszenbéd dolgokba egyaránt — mit bánson az minket. Hát nekik szabad? Mi ránk katonai fegyverrel löjjenek s mi bodzafapuskával védjük magunkat?

Legyenek nekünk is mindenütt őrszemlék, nemcsak azon a részen, hogy beléptek ezen vagy azon egyesületünkbe, hanem mert mi az ügy érdekében itt vagy ott feltétlenül szükségeseknek tartjuk öket. Ha beléptek egyesületünkbe, jó; de igénybe vesszük öket, ha nem is lépnek be. S pénzt tőlük, kik valódi munkásai törekvésüknek sem így, sem úgy nemcsak hogy el nem fogadunk, de sőt ha tettejük, anyagián, erkölcsileg segítjük is öket. Nekünk is jó legyen a falu szája, az egyház, harangzó, kisbíró. Gondunk legyen rá, hogy a mi eszméink is érvényre jussanak, akár micsoda ezimen. A pánszlávok példája mutatja, hogy így megy a dolog. Szobaleányok, szakácsnők, inasok, akik holmi dalárda vagy segítőegyesület ezimén jönnek össze, megtiszteltetnek politikai eszméikkel, a minőkről másutt senki sem beszél velük s a szörnyű megtiszteltetésül elragadtatva, kitűnő szolgálatot tesznek vezetőiknek. Hát ne legyen nekünk sem senki eléggé kiesiny, hogy ök érdekkörünkbe vonni ne igyekezzünk.

Ha a pánszlávok Csehországba küldik kimíveltetni a jövőben céljukait szolgáló eszméiket, hát küldjünk mi meg magyar vidékre tót gyerekeket, hogy nyelven is magyarokká legyenek s itt a mi eszméinket szolgálják. Akár minden faluból küldhetünk éventenk egy-két jóraváló tanulót magyar vidékre, hadt legyen el ök egy-két évig s majd a visszatértükből nőjjenek belőlük

falu bírái, esküdtei. A pánszlávok példája tanítson minket rá, akik elszakított anyanyelvétől, nemzetétől, házájától a gyermekkel, hogy megfelelő eszközök fölnevelhessék.

Eh! Úgy is tudom: hiába beszéltek. A magyarságot a régi kerékvágásból kiközlenteni nem lehet, bár oly mély az, hogy alig lehet már dözeogni benne. Az eszközök, az utak a régiek maradnak s mi továbbra is csak úgy haladunk, ahogy eddig.

Hovvód.

Iparkiállítás Zsolnán.

A zsolnai iparkiállítás 3000 négyzetméter területet magában foglaló főcsarnoka már készen áll s nap-nap után épülnek a külön pavilonok. Nemsokára a nyári színház építéséhez fognak hozzá, hogy egyebek között ezzel is szórakoztassa a kiállítási bizottság a látogatóközönséget.

Zsolna és vidéke s az egész Vág völgye mesésen szép. Fokozott mértékben áll ez a kiállítási területről. A fenyes ligetek természetadta kellemét, a mellette méltósággal tovaümpölygő Vág hullámoraja, a közeli erdős hegylek és a távoli bergek hóval fűdött fölemelőn szép koszorú a fűségeig emelik. A liget belsejét, illetőleg annak báját a Manthner cézég fogja remek szökőkútú virággyákkal fokozni. A kiállítástól pár percznyi távolságra a Vág és Kiszcsa egyesülése alkotta szögletben áll és hever a százados fáktól környezett Budatín vár maradványa, mely a hozzá flúzdó öbösztű s többféleképen földolgozott megható mőzdaról irdalmunkban is ismeretes. Maig is látható az a fülke, melybe Szunyogh Gáspár a várnak egykori, féktelenül szakmora ura, szivlgyében az apai parancsnok ellen-szegtűő leányát befalaztatta.

Zsolna sokáig külföldi és belföldi kereskedelmi vónak esomóntja. Napjában 90 vont indul! A természetnek fűsége, az emberiség s hazánk javára hasznosított pazak adományai, rendkívüli forgalmat, határszéll felkeltése s ezek következtében az a pártalan lendület, mely egy évtized alatt 8 virágzó gyárnak adott életet, egyenesen parancsolták Zsolnán az iparkiállítás létesítését. Alapos okunk van az eredményt, oly közvetlen és közvetlenül sikert jósolni e kiállításnak, minő még nem volt osztályrésze vidéken rendezett magyar kiállításnak. A zsolnai posztó-, takaró- és plüssgyárnak már fölépült külön pavillonjában műveléses elrendezésben lesz látható mindaz a textilipari termék, melyet a gyár a hazai közönségnek nyújthat. Különös figyelmet érdemel s magunkbázállásra inthet ez, mert éppen ruhaneműre adunk, illetőleg dobunk ki leg több pénz tők földre. A legkülönbözőbb férfi, katonai egyenruha- és livrélmek mellett különös figyelmet érdemel a női szövetek és burbevonatok gazdag változata. Alig múlt el év anélkül, hogy a gyár valami kapós újdonságot ne szaporítsa gyártmányait. Most a Francia- és Angolországban divattal lett burbevonaton a drapp jaspé készítésén fáradozik s ha a magyar gyapjú sajátossága erre alkalmasnak bizonyul, talán már a kiállítás idején ez is látható lesz. Gyártmányainak nemcsak Európa legmíveltebb iparú államaiban, hanem más világrészekben nagy és fájadalom, nagyobb a kelendősege, — mint hazánkban. Nem egyszer fejtjük meg 30—40%-kal drágábban a külföldről másod-, harmadkézből kapott zsolnai posztót. A plüsskiállítás a keleti mesék fényűző, pompás világát fogják megjeleníteni. Harmarhatsz színárnyalatban gyönyörködtek majd a szemlélőt a mintázott és mintázatlan, a legkülönbözőbb cölökra szolgáló plüssdarabok. A szövőgépek működtetésben lesznek láthatók. A rózsahegy hatalmas textilgyár is külön pavilonban lesz képviselve s egymaga 8 szövőszéket állít be. Most még utalunk, egyelőre csak általánosságban, a háziparkiállításra, amely a felvidéki iparunk továbbfejlesztési irányára, de egyszersmind az ethnographiára is érdekes leendő. Alakunk volt megtekinteni az eddig beérkezett nyitra- és tresenémgyeji kézimunkákat, varratásokat, melyeknek kiállításában sokoldalúság és ügyesség, a színek megválasztásában pedig jóízűt ismerhető föl. A legkülönbözőbb anyagban von képviselve a kötött és horgolt eszike, valamint a túllátúzás és lyukashímzés is. Különös és sajátos érdekessége van a nagyrészt aranyal és ezüsttel varrt fejkötőknek, melyeken a himzés mellett kézfűzéssel, eszetléssel is találkoznak. Ami a stílust illeti, a tiszta szláv motívum mellett gyakori a magyar-szláv jelleg, sőt a tisztán magyar is előfordul. A nép a felvidéki erdeinek, illetőleg a természetnek fölemelő fűségeitől áthatva, ösztönyszerileg azt utánozza. Az erdő és madár mit leginkább szeret, ezt viseli ruháján is. Nem egy régi tárgy a tudós kutatóra a nép művészetének viseletében beállott változásoknak szempontjából is igen érdekes lelet.

Minden jel arra vall, hogy a felvidék nyara rendkívül mozgalmas lesz. Ebben a Zsolnához, a gyakori közlekedés és kintnő összeköttetésénél fogva mind költözött és felvidéki világhírű kirándulóhelyek és fürdők mellett (Csorbató, Tátrafüred, Bártfa, Trenčsen-Teplicz, Pöstény, Rajcezfürdő, Stubnya, Szliás stb.) hatalmas része lesz a honi ipar fellendítését szolgáló minden tekintetben eszabított iparkiallításnak, mely augusztus 1-én nyílik meg s szeptember 15-ig tart.

F. J.

Football.

(Néhány szó a ruttkai football-klub megalakításához.)

Ha jól emlékszem, immár két éve, hogy Turóc-zármegye fiatalságának figyelmébe ajánlottam a football-játék meghonosítását, melynek végtelennél testdobj, fejlesztő, testre, lélekre egyaránt tüdősen ható erejét s hatását ma már az egész világ elismeri. S mint ahol legkönnyebben megvalósítható — éppen Ruttkák emlitettem föl — s ime, e lap legutóbbi számának hasábjain örömmel olvasom, hogy a vasuti tisztviselők egy ruttkai football-klub létesítésén fáradoznak, melynek megvalósulása csak rövid idő kérdése. Nem tudom, miben és hogyan áll a dolog, miként s mily körben fog mozogni az egyesület, de mint egészséges, üdvös eszmét, szívem egész lelkesedésével a legmelegebben üdvözlöm!

Azonban, engedje meg nekem a tisztelt megalakulni akaró egyesület, mint régi football-játékosnak, hogy évek során át leszürodött tapasztalataimból egy-néhányat szives figyelmébe ajánlhassak. A football-sportnak felette nagyszámú elenősegek vannak a társadalom minden rétegében. Nagyon sokan e játékban nem átnak mást, mint az emberi nyers erő s vadság megnyilatkozását, mely sokszor halálos szerencsétlenségekkel végződik. Ez elenősegek tábornak föltétlenül igazza van, mert a football tényleg így is lehet játszani. Düh, harag, erőszak, konokság és dacz egy játékban sem kerülhetnek oly gyorsan felszínre, mint éppen a labdarúgásnál. A szenvedély eltelejteti a játékosok a játék eszközt, a labdát s a siker-telenségéből, egyetlenkedésből és tehetetlenségéből fakadó haragot az eszköztől az eszközlőre, a játékosra tereli át s kész a taposás, a tülekedés, a fellökés, a lábtorés stb.

Azonban lehet ám a football másféleképpen is, üdösen, s igen s hasznosan is játszani! Gyönyörűbb, izgatóbb, érdekesebb látványt képzelmé sem lehet, mint egy gyors-lábu, jó szemű s főleg összejátszó csapatnak sima, erőszak nélküli támadását! Csakhogy ehhez első feltétel a játékosok lelkebe csapattetni azt a régi aranyigazságot: „Igazi sportsman csak az lehet, a kinek megvan az intelli-genciája s ezzel kapcsolatosan a nyugalma s belátása.” Igen, a férfias nyugalom s a higgadt belátást írja zászlájára a megalakulandó ruttkai football-klub s ép ezért keressen játékosaink vezetőjéül oly egyént — játékbírót. — ki intelligenciájának erejével, egyéniségének súlyával föltétlenül érvényt tud szerezni a zászló jelszavának. Csak a fegyelen nélküli footballjáték lehet erőszakos és veszélyes; fegyelemmel, intelligenciával játszva a leg-szebb, a legizgalmasabb, a legedzőbb valamennyi játék között.

Ilyen értelemben ismételtén csak a legnagyobb örömmel üdvözölhetjük a megalakulandó egyesületet, kitartást, sok szereséssel s mennél kevesebb goalt kívánva jövőndő küzdelmeihez!

Párvy Endre.

HIREINK.

— **Tíz éves püspöki jubileumát** ünnepelte a múlt héten dr. Rimely Károly v. b. t. t. buszterezébányai püspök. A hazafias lelki főpásztor ebből az alkalomból nemesak papjai, de egyházmegegye minden részéből mások is számosan üdvözölték. A derék főpapot, a ki mindig kintnő örök hazafias irányzatával, mi is legmelegebben üdvözöljük ezen alkalomból és kívánjuk, hogy még sokáig kormányozza egyházmegegyét bölcseséggel.

— **Személyi hírek.** Ifj. Juth György, Turóc-zármegye főispánja, a pünkösdi ünnepekre a fővárosba utazott. — Báró Révay Gyula, a szucsányi kerület orsz. képviselője betegnek fekszik és emiatt nem vezethette a ruttkaiak küldöttségét a kultusz és kereskedelmi minis-terek elé.

— **A Turóc-zármegyei általános tanítóegyesület** tegnapi tartotta meg Stubnyafürdőn az évi közgyűlést, amelyen számosan jelentek meg a zármegye minden részéből tanítók, lelkesek és a művelt közönség köréből is sokan. Az ülés főtagyát dr. Göz József előadása képezte, amelyről és általában a közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban emlékeztünk meg bővebben.

— **Honvédelemközpont leleplezés.** A körmezőbányai magyar-egyesület f. évi június 1-én, vagyis pünkösdi másodnapján, hétfőn délután 10 és fél órakor tartja a Zólyomvölgyben állított honvéd-emlékoszpont leleplezésének ünnepeit melyre az érdeklődő közönséget ezennel meghívja. Az ünnepek rendje: 1. Hyunus. Enekl. Antos Károly ur vezetésével, a főreáliskola ifjúságának énekkara. 2. Megnyitó. Mondja Vizey Ferenc ur. 3. Az első honvéd-zászlóalj. Költemény 1848-ból. Szavalja Palkovics Anna úrnő. 4. Emlékeszéd. Mondja Putnoki Pál ur. 5. Kik voltak a honvédek? Költemény, írta Tót K. Szavalja Stern Mih. sa. 6. Alkalmi ének. Előadja, Antos Károly ur vezetésével, a főreáliskola ifjúságának énekkara. 7. Apotheosis. Költemény, írta Bajza. Szavalja Huszár Kornél. 8. Záró szó. Mondja Vizey Ferenc ur. 9. Az emlékoszpont átvétele a város hatóságának nevében. 10. Szózat. Enekl. Antos Károly ur vezetésével, a főreáliskola ifjúságának énekkara. Gyülekezés a főreáliskola előtt, indulás d. e. 10 órakor. Az ünnepek után, a „Vadlaskürt”-ben, d. u. 1 órakor, társasodás lesz.

— **A ruttkak Budapeston.** Emilitést tettünk róla, hogy a ruttkai róm. kath. hitközség templomát óhajtván építeni, segélyért fordultak a kultuszminiszterhez. A küldöttség Saager Ferenc vasuti fellygő vezetője alatt a múlt héten tisztelték Wlassics Gyula kultuszminisz-ternél, Várdy Arpád püspök osztálytanácsosnál és gróf Wickenburg Márk kereskedelmi államtitkárnál, akik mindannyian meleg érdeklődést tanusították s úgy ök, mint Ráth Péter m. kir. udvari tanácsos a ruttkaiakak jötevője a legteljesebb támogatásukról biztosították a küldötteket. A kultuszminiszterhez és kereskedelmi államtitkárhoz Juth Ferenc orsz. képviselő vezette be a küldöttséget.

— **A löselei kerületi tornaverseny.** Múlt héti számunkban már emilitettük, hogy a znióváraljai állami tanítóképző intézet az elsősegé palmáját szerezte meg a löselei tornaversenyre, megnyerve az intézetek összetett versenyét, mely tavolugrásból és sílydobásból állott. 19 intézet versenyzett a díjszegéért, mindegyik 6—6 ifjúval; a dobások és úgrások összege számított. Második lett az iglői gymnasium, harmadik a mármarosizeti gymnasium, negyedik az eperjesi collegium. A győzel-mesen hazatérő csapatot méltó ovációval s lelkesedéssel fogadták Znióváralján. A tanítóképző intézet előtt fel-állított diadalpompán sorakozott Zniósegé intelligenciája s az otthon maradt ifjúság. Mosárlövéses s dörgő éljenzés fogadta a buszke csapatot, melynek 26 ifju közül alig volt egy-kettő, kinek mellé a pesti vagy a löselei érme nem díszített volna. Somogyi Géza igazgató üdvözölte az érkezőket, kiemelve a győztesek érdemeit, Párvy Endre tanár buzdogását s végül további kitartásra s a régi jó hímév megőrzésére buzdította az ifjakat. A fogadtatást s üdvözölést Párvy Endre tanár közönte meg. Hogy pedig az általános örömmel részesei lehessenek a versenyben részt nem vett ifjak is, másnap délután az intézeti kertben majális rendezett a tanári kar, melyen az egész magyar intelligencia megjelent Vidám hangul-lyalban s főleg tréfás versenyekkel mulatott a közönség s ifjúság egyaránt. Volt zászlufutás, köthúzás, de a legnagyobb derültséget a kifívési verseny keltette. A háziasszony tisztjét Somogyi Gézané töltötte be, bőven gondoskodva a tanuló ifjúság egyik legértékesebb a legfontosabb díjáról: a jó oszomárról.

— **A körmezőleki Stubnyafürdőn.** A körmezőbányai Széchenyi-egyesület a múlt héten jubiláris ünnepeket rendezett, amely alkalommal a „Börögér”-operette is színre került, ami oly nagy hatást keltett, hogy annak megismétlését, még pedig *Stubnyafürdőn*, pendítették meg. Azoknak az estélyeknek sorába, amelyeket Juth Ferencné szül. Bathányi Mária grófnő szándékozik rendezni, kiválóan beillenek a *Börögér* előadása, amely darabnak színrehozatala csak ott lehetséges, ahol oly kiváló énekesművésznők vannak, mint Risner Edén meg Kokos Nándorné, akik nemesak a műkedvelők között kintnők, de bármely színpadon is díszre volnának társulatoknak. E mellett tanúságot szolgálja arra is, hogy Körmezőbánya város közönsége érdeklődik Stubnyafürdő iránt, amely kedves fürdőhely, ha Turócban fészakis is, de Körmezőbánya tulajdon.

— **Az alsóturóczi esperesi kerület** tanítói f. hó 26-án Stubnyafürdőn tartották meg az évi közgyűlé-süket, a melyet Vojtassák Károly esperes tartalmas beszéddel nyitott meg. Az egyesület üdvözölő táviratot küldött dr. Rimely Károly buszterezébányai püspöknek 10 éves püspöki jubileuma alkalmából. Majd Plander János vizekötő tanító tartott jó sikerült felolvasást az iskolai tisztaságról, sok megszívlelésre méltó dolgot mondva el. Az egyesület világi elnöke *Szentgyörgyi József* szklénői veterán tanító választották meg. A gyűlés után közebb következett, a melyen Vojtassák esperes

üdvözölte a gyűlésen jelen volt Berecz Gyula királyi tanfellygőelő, aki viszont a hazafias klerusra és tanítókra emelte poharát.

— **Amerikába szökött blébános.** Hegyi páternek, a volt híres eszagrádi papnak van már követője. A szomszédos handlovai plébános is úgy gondolkozik, hogy ő bizony nem hagyja magát szorongattatni a hitelzőöl-től, hanem elmegy oda, a hová a végrehajtó már nem követheti. A mint tervezte, így is tett. Betegséget szin-lelt, hat hónapi szabadságot kért és ezalatt gazdasszo-nyát, az együtt Amerikának vette útját. Minthogy azonban az utazás pénzbe kerül, a templom kaszájából 8000 korona kölcsönt vett föl, a mi elegendőnek mutatkozott az odautazásra, sőt még a visszatérésre is, ha ugyan nem írta volna, hogy Handlovó többé aligha látja.

— **Vörös kardpárba.** Liptószentmiklósról írja levelzőnk: Pereszélyi Zoltán szolgabíró és ügyészségi megbízott e héten párbajt vívott Kiszely János járásbí-rósági aljegyzővel, mely mindkét fél megsebesüléssel végződött. Pereszélyi súlyosabb sérülést kapott a fejére, minek következtében ágyba kellett feküdnie. A gyógyulás azonban oly gyorsan haladt, hogy a megsebesült most már rendesen végzi hivatalos teendőit. A párbaj után a városban az a rémhír volt elterjedve, hogy Pereszélyi halálos sebet kapott, mely hír általános részvételt keltett, minthogy Pereszélyit mindenki mint szimpatikus, mévelt fiatalembert ismeri. A párbajra szó-váltás adott okot. A felek kibékültek.

— **Tanulmányút.** A ruttkai főműhely tanuló jövő szerdán Tóbis főmérnök, Schultz osztálymérnök és Németh műveztő vezetője mellett tanulmányútra indul-nak Diós-Győrre, onnan pedig Krompachra.

— **Csorbató-Tátralomlóz.** A Magas Tátrába ránduló közönség kényelmére a pünkösdi ünnepek idejében a csorbatói togaskerekű vasuton f. hó 30-án és 31-én, valamint f. é. június hó 1-én az összes, f. évi június hó 2-án pedig a 900., 901., 902. és 903. számú vonatok fognak Csorba és Csorbató között közlekedni. A *tátra-lomlói* vasuton f. hó 30-án és 31-én, valamint f. évi június hó 1-én a 802., 803., 806. és 807. számú vonatok fognak Poprádfelkáról, illevez Tátra-Lomlóczról indítani. A múlt évben fennállott s a kereskedelmiügyi minis-ter által Budapestről és a Máv. főbb állomásairól a Magas Tátrába újonnan engedélyezett kedvezményes menettér-ti jegyek a nevezett napokon kiadásra fognak kerülni.

— **A „Ruttkai Daloskör”** f. évi május hó 17-én zászlóalajja javára minden tekintetben sikerült majális rendezett. A daloskör tagjai reggel 9 órakor az állami iskola előtt gyülekeztek s innen, Paulinyi Gábor karneiser vezetés mellett, a dalok elnöke: Kaffenda Frigyeshez vonultak, a kinek lakása előtt dallal tisztelötek. A menet, élén az elnökkel a Ks.-Od. vasut tulajdonát képező gely vonulat, a hol a közönség köztetszésének nyil-vánítása mellett több dalt sikeresen adtak elő. Lélekmelő látv. yt nyújtott az 50 tagból álló magyar dalárda egy-egy a kalapban, árvalányhujokrétával. A majális nem-cs érkölesleg, hanem anyagilag is igen szépen sikerült, a mennyiben az összes bevétel 219 kor. 30 fill. volt, a melyből felléltetések ezimén befolyt 50 kor. 60 fill. s így a zászlóalj javára maradt tisztán 100 kor. 96 fill.

— **Fürdőbizottsági ülés Stubnyafürdőn.** A múlt hét folyamán tartották meg Stubnyafürdőn a szokásos bi-zottsági ülést, a melyen Zorkóczy Tivadar elnöklöte alatt megjelentek dr. Haas Jakab vm. főorvos, dr. Bölemann János fűrdőorvos, Körmezőbánya város képviselői, Je-szenszky Danó kir. körjegyző a fűrdővendégek képví-seletében és Braun Armin fűrdőbérő. A bizottság az adminisztratív teendők elintézésé után leginkább azaz a kérdéssel foglalkozott, hogy miként lehetne a vasut-állomástól a fűrdőtelejre vezető gyalogutat létesíteni. Valóban itt az ideje, hogy a ma is fennálló botrányos állapotoknak valahára vége vessünk, mert sajnos! kon-statálhatjuk, hogy a legkisebb eső után is nyakig érő sárban kell gázolni, a mi pedig egy esepet sem alkal-mas arra, hogy ennek a különben kedves fürdőhelynek átoगतत्वताát emelje.

— **Juniális.** A ruttkai vasuti alkalmazottak Clubja f. évi június hó 1-én, pünkösdi hétfőn a kassa-oder-bergi vasút tulajdonát képező erdőben nyári mulatságot rendez. — Ugyanekas holnap a zniói tüzoltóknak is lesz tavaszi táncmulatságuk.

— **A postakocsis baltalmazója.** Tótrónai leve-lzőnk írja, hogy bírāja Kubik János kisesepesényi lakos szolgálja szövitőba keveredett a Tót-Próna és Stubnya-fürdő között közlekedő postajárat kocsisával azon, hogy kinek dukál kiérni. A vitának az lett a vége, hogy a postakocsit az árokba fordította, sőt a postakocsist meg is dobálta. Az esetet megfelelő intézkedés végett a fozszag-bírónak bejelentették.

— **Eljegyzés.** Feuermann Adolf Zaskoról eljegyezte Löwinger Samu szucsányi lakos bájos és kedves leányát, Malvinkát.

— **Tüzeset.** Csütörtökön délelőtt tűz ütött ki a ruttkai Elzász-féle házban. Egy ház, háromnak pedig csak a tetőzete égett le. Egy tűzoltó, aki a tetőről leest, a lábát megsérlette. Két mosónőnek nagymennyiségű száradó feléményítője égett oda.

— **Gymnasiumi tanulók mint tűzoltók.** Rózsahelyről írják: Ezen a héten tűz ütött ki a városban, amely a nagy szél következtében rövid néhány pillanat alatt egymásután hat házat borított lángokba. A fenyegetett városrészen általános fértelmeskedés uralkodott. Amikor a rémület tetőpontját érte, a gymnasiumi ifjúság testileg jelent meg a tűz színhelyén s nagy buzgalommal látott hozzá az oltáshoz. Egy órai derekas munka után sikerült elfűszágnak a tűzet lokalizálni. Egyedül a tanulóknak köszönhető, hogy a tűzvész tovább nem terjedt.

— **Pánzláv rőpiratok.** Már ismételtén rámutattunk arra, hogy a felvidéki tótok közt a pánzláv agiációzt nyíltan szítják Csehországból. Ennek újabb bizonyága egy németnyelvű pánzláv rőpirat, melyet Prágában, a „Politik“ című hetilapján nyomdájában nyomtak és „Die Unterdrückung der Slovaken durch die Magyaren“ (A tótok elnyomása a magyarok által) címmel hoztak forgatékba. A rőpiraton a szerző nincs megnevezve. Célja nyilvánvalóan az, hogy a tótok elnyomásáról szóló hazugságokkal Németországban a magyarok ellen hangulatot teremtsenek. A rőpirat a magyarországi viszonyokat, a nemzetiségek helyzetét a legvakmerőbb rágalmakkal cseszeli s a „mivelt nemzetek“ küzdelméről kikéri az „elnyomott tót nép megmentésére“. Hasonló pánzláv szennyíratok más nyelven is jelentek meg sok ezer példányban.

— **Az örökhagyó testvére.** Megirtuk volt, hogy Csvikota Máté valasai lakos tekintélyes vagyonát tót nemzetiségű ezelőka hagyta, meg földhöz ragadt szegény testvéröccsének csak havi 30 korona életjáradékot rendelt, többi rokonairól pedig egészen megfeledkezett. Ebben a dologban most érdekes fordulat állott be, amelynek alighanem az lesz a következménye, hogy az örökhagyó végrendeletét meg fogják támadni s az örökséget azok kapják meg, akiket az törvény szerint megillet. Ugyanis hogy, hogy nem, Halasa András ügyvéd az örökhagyó Csvikotánál koldus sorban élő öccsét a túrezszenmártóni tolonczházban felkutatva s legott Valésára vitte, ahol az örökhagyó többi rokonával szövetkezve, arra akarta bírni az ügyefogyott szegény embert, hogy, miután most már gond nélkül élhet a bátyja által részére rendelt életjáradékból, írjon alá egy nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy nem tart igényt elhunyt bátyja vagyonára. Már Znión is volt a jeles társaság, hogy ezt a nyilatkozatot törvényes és érvényes formában megcsinálják, mikor ennek néhány zniói rokon neszét vévén, a szegény embert felvilágosították s a nyilatkozat aláírásáról lebeszéltek. Így jelentek ez nekünk Znióiról, megbízható forrásból. S itt csak egyet kérdeztünk. Az örökhagyó egyik mandatórjának a lapjában azt olvastuk, hogy a végrendelet minden tekintetben legális módon van megszerkesztve. Ha ez igaz, akkor vajon miért félti Halasa András ügyvéd azt az örökséget a megboldogult Csvikota rokonaitól, miért gyűlösködik oly különös fűfikával és praktikával olyasmire rábírt egy szegény, tudatlan embert, akinek — ha a végrendelet szabályos és érvényes — a többi közeli s távoli rokonokkal együtt semmi köze nincsen az örökséghez, ami legalább is gyanút kell, hogy keltsen?

— **Csehek a magyarok ellen.** Amikor a cseh-tót egység határszéléről megemlékeztünk, már akkor jelezte, hogy az nem csupán ideális nyelvi közösségre törekszik, de legfontosabb célja a tótok által közigazgatási téren is küzdeni ellentük. Ennek a törekvésnek egyik jelenségével találkoztunk most a „Národná politika“ című cseh újságban, amely arra ösztönzi a cseheket, hogy a magyar malomtermékeket ne vegye igénybe. Azt mondja, hogy ha a világgonkurrenciát nem is képesek elváltolítani, de móljukban van a magyar konkurenciát kibebíteni és vadói mértékére leszállítani. A jó csehek nem gondolják meg, hogy ez az akéző bizonyára megeremti az ellenakeziót, amely első sorban abban nyilvánulhat, hogy a magyar közvélemény is úgy fog gondoskodni, hogy a prágai sódárt a kassai is jól pótolja, no meg a cseh ipar termékeit is nélkülözhetjük már annyira, hogy nélkülük jól élhetünk.

— **Betörés.** Mosozói levelezőnk írja, hogy Balló János otáni lakos élecskamrajába tolvajok törtek be s onnan különféle élelmiszereket, leginkább hústételeket vittek el. A házbeliek észrevették a tolvajokat, de mire előlétszűkhöz foghattak volna, azok elmenekültek. Az esetet a csendőrségnek bejelentették, de a tetteseket eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

— **Pánzlávizmus a rózsahelyi gymnasiumban.** Majdnem hihetetlenül látszó tudósítást kaptunk Rózsahelyről. Nem kevesebből van szó, minthogy a kegyes tanítórend vezetése alatt álló rózsahelyi gymnasium felső osztályaiban a tanulók jórésze a pánzláv eszmék után rajong, amiben állítólag egyik tanúruk, B. J. lenne a vezetőjük. A tanulók vakmerősége már annyira haladt, hogy nyilvános iskolai ünnepeket alkalmával a magyar beszédeket leabezugolják. A tanulóesze vezére valami Mutnyanszky Vladimir nevű alsókubini fit, aki a rózsahelyi pánzláv vezérekkel, Makoviczky Péterrel, Janesek Jánossal, dr. Stefosék Sándor ügyvéddel meg Hodzszával, a Ludove Noviny egyik szerkesztőjével állandó összeköttetésben van. Ilyen hírből vannak Uriska János meg Hudek István tanulók is, akik szintén tevőkony részei a pánzláv irányú mozgalmaknak. Közöljük ezt a lírt megfelelő fentartással, abban a reményben, hogy annak ezafolata mielőbb kezeinkhez jut. Ha azonban ennek a hírek csak a tizedrésze is igaz, ha tény az, hogy a rózsahelyi piarista gymnasiumban pánzláv irányzatu törekvések vannak, úgy a legszigorúbb vizsgálatot követeljük.

— **Árvavármegye törvényhatósági bizottsága** ma Csillaghy József főispán elnöke alatt közgyűlést tartott, amelyen Kubinyi Árpád eszázári és királyi kamarás és még 53 bizottsági tag napirend előtt a következő indítványt nyújtotta be. Mondja ki a vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy a képviselőház kiselbőségének erőszakos és a parlamentarizmus alapelveivel ellenkező magatartását hazafias aggodalommal nézi és hogy a folyamatban lévő obstrukción, melyet a közgyűlés ellenek folytat, egész terjedelmében eltilti, továbbá, hogy Széll Kálmán miniszterelnöknek s a vezetés alatt álló kormány tagjainak személye és működése iránt feltétlen bizalommal viseltetik és hogy teljes mértékben méltányolja azon hazafias elhatározásukat amely szerint az ország kormányzatát a saját felelősségükre a jelen nehéz viszonyok közt is folytatni készek, végre hogy a kormányának és az élén álló miniszterelnöknek a veszélyeztetett parlamentáris elvek megmentésére irányuló küzdelemben hazafias erőt, szívós kitartást és mielőbbi teljes sikert kíván. Közölje a vármegye közönsége ezen határozatát a magyar képviselőházzal és a kormány elnökével. A közgyűlés ezt az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadta.

— **A kassa-oderbergi vasut igazgatósága** most teszi közzé jelentését az 1902. üzletéről, amelyből közöljük a következőket: A zárószámadosok szerint 1902-ben volt a bevétel 18,432,245 korona 38 fillér, a kiadás 11,916,535 korona 23 fillér, minél fogva az üzleti fölösleg 6,515,710 korona 15 fillér, vagyis 1,376,654 korona 15 fillérről több, mint az előző évben, amikor 5,139,056 korona volt az üzleti fölösleg. Az üzleti fölöslegét legnagyobb részét a teherszoci beszerzése által elért termékekiesbököltségek megtakarítása eredményezte. A múlt évben az ipar és kereskedelem nyomozató pangása folytán a személyszállítási bevételek az 1901. éviékhöz képest csak 2-5 százalékkal és a podgyászszállítási bevételek 7 százalékkal emelkedtek, teherszállítási bevételek pedig alig változtak. Az 1902. évi kiadások, melyekben az 5,500,000 koronás függő kölcsönnek kamatai is beemfoglaltatnak, az előző éviékel összehasonlítva, 1180 korona 98 fillérről csökkentek. A függő kölcsönök állaga és fölhasználása a következő: Az 1901. évi jelentés szerint fölvetv a vasut a magyar vonal részére 10,400,000 és az osztrák vonal részére 2,300,000 koronát, 1902. évben pedig az említett teherszoci beszerzésére 500,000 koronát. E kölcsönökből a magyar vonalon a II. vágány építésére, állomási bővítésekre, egyéb építkezésekre és kiegészítésekre, személyszoci pótlására, végül 8 mozdony, 10 podgyász-, 10 személy- és 1600 teherszoci beszerzésére 10,430,325 korona 44 fillért adott ki.

— **Olvasóink figyelmébe.** Friedmann Mór gyógyszerárban Ruttkán kaphatni: Szájvíz, mely felülmulhatatlan, jóízű lódd készítmény, mely nemcsak a fogakat és foghúst ápolja és állandó használat mellett biztosan elejét vesz minden fogfájásnak, hanem a gyomorra is erősítőleg hat. *Egy üveg ára 1 kor. 10 fillér.* — *Higanymentes arzenköcs.* Arzeniztószóer szepők főlított, perzenések és minden egyéb arczvirágzás ellen, valamint *epemandula korpaspaszán,* mely az arzenköcsccsel egyetemben, használati utasítás szerint alkalmazva, viruló, tüde kinézését kölcsönöz. *Egy tégely kenőcs ára 1 kor. Egy drb. szappan ára 70 fillér.* — *Nátha elleni szer.* Ezen szer a tenyeren szétbörzössé néhányszor az orrhoz vezetjük és szagoljuk, máltaal a náthától legelővidebb idő alatt megszabadulnak. *Ára 1 kor.*

— **A Horgony-Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.)** igaz népszerű háziészerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben

van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, eszúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványkór-nál, minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyul. Ezen kitűnő háziészor eredményel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legelőbb gyógyszerzetben kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan „Richter-féle „Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ et tessék kérni és a „Horgony“ védjegyére figyelni kell.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsítót akarnak étesítetni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön eszáz, és kir. udvari magkeskedéséből Budapesten a „Sétáteri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket. Ezeket már 29 évre szállítja Mauthner Budapest és a Margitszociét oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **Az Uranos kék,** a legkedveltebb ruhakékítő-szer, mert a képzeltől legszebb kék színt szolgáltatja és minden tekintetben felülmulja az eddigi llynevet gyártmányokat. Előzők háziartások és nagy mosónő-tétek tanúsága szerint az Uranos kék a legelőbb és legelőbb ruhakékítő.

— **A boldogult Kneipp páter érdeme volt az,** hogy ő hirta fel legelőször az általános figyelmet az egészszoci leg oly értékes malata kávéra, a melyet azután Kathreiner egy sájszortéri találmánya által a bakkvé izével oly kitűnő módon előállított. Ebben még ma is lényegesen különbözik ez az egyedül valódi „Kneipp-kávé“ minden egyéb hasonló gyártmánytól, és az ok boldogult Kneipp páter egyedül és minden időkre a Kathreiner ezéget ruházta fel azzal a joggal, hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé részére az ő nevét és arczképét használhassa. Ennek dacára mégis a közönség hátrányára egyszerűen pörkölt árpát vagy máltát árusítanak hamisan „Kneipp-kávé“ gyanánt. Ettől óvando, kérjük mindegy határozatlan a valódi „Kathreiner-féle“ Kneipp-malata kávé az eredeti csomagokban, melyek a Kneipp páter védjegyel és a Kathreiner nevet viselik.

Nyári menetrad

A magyar királyi államvasutak:

(Érvényes 1903. évi május 1-től kezdve.)

Budapest—T.-Szt.-Márton:	T.-Szt.-Márton—Budapest:
Gyv. i. reggel 7-10, é. d. u. 1-38 i. d. u. 2-54, é. este 9-15	Gyv. i. d. e. 9-35, é. este 7-52 i. reg. 8-32, é. este 7-00
Gyv. i. d. u. 3-85, é. este 10-26 i. reg. 6-02, é. d. u. 12-50	Szv. i. d. u. 5-20, é. reg. 6-02 i. este 10-27, é. d. u. 9-45
Vv. i. éjjel 11-10, é. d. e. 11-41 i. d. u. 4-57, é. reg. 5-20	
T.-Szt.-Márton—Ruttká:	Ruttká—T.-Szt.-Márton:
Gyv. i. d. u. 1-39, é. d. u. 1-47 i. d. u. 2-45, é. d. u. 2-53	Gyv. i. este 7-54, é. este 8-03 i. reg. 8-20, é. reg. 8-30
Gyv. i. este 10-27, é. este 10-35 i. reg. 5-52, é. reg. 6-01	Szv. i. reg. 6-02, é. reg. 8-13 i. este 10-10, é. este 10-23
Vv. i. reg. 7-47, é. reg. 8-06 — — — — —	Vv. i. d. e. 11-42, é. reg. 11-53 i. d. u. 4-45, é. d. u. 4-56

Budapest ny.—Zsolna:

Zsolna—Budapest:

Gyv. i. reg. 7-20, é. d. u. 1-33 i. éjjel 3-45, é. reg. 9-40	Gyv. i. reg. 9-25, é. este 8-35 i. reg. 7-00, é. este 5-55
Gyv. i. este 6-15, é. éjjel 12-13 i. d. u. 3-12, é. este 9-45	Szv. i. este 10-30, é. reg. 8-20 i. reg. 9-15, é. reg. 6-25

Zsolna—Pozsony:

Pozsony—Zsolna:

Gyv. i. d. u. 3-12, é. este 7-20 i. reg. 9-19, é. d. u. 1-33	Gyv. i. reg. 7-00, é. d. u. 1-23 i. este 6-50, é. éjjel 12-13
Szv. i. d. u. 3-38, é. éjjel 11-20 i. reg. 6-00, é. d. u. 12-50	Szv. i. éjjel 9-25, é. éjjel 8-31 i. d. u. 1-24, é. este 8-85
Szv. — — — — —	— i. éjjel 1-45, é. reg. 8-03

A os. és kir. szab. Kassa-Oderbergi vasutak:

Kassa—Ruttká:

Ruttká—Kassa:

Szv. i. éjjel 8-50, é. reg. 5-42 i. reg. 4-43, é. d. e. 11-50	Szv. i. reg. 5-15, é. d. u. 12-10 i. d. e. 8-53, é. d. u. 3-50
Szv. i. reg. 8-04, é. d. u. 2-08 i. d. u. 4-24, é. éjjel 11-15	Szv. i. d. u. 1-05, é. este 8-04 i. d. u. 2-31, é. este 8-35
Gyv. i. d. u. 4-10, é. éjjel 11-16 i. éjjel 10-44, é. reg. 7-20	
Június 15-től szept. 15-ig.	Június 15-től szept. 15-ig.
Gyv. i. d. e. 11-52, é. d. u. 2-30 i. d. u. 2-09, é. este 8-85	

Kralován—Árvaváralja:

Árvaváralja—Kralován:

Szv. i. reg. 9-35, é. reg. 11-05 i. reg. 7-32, é. d. e. 9-10	Szv. i. d. e. 11-45, é. d. u. 12-58 i. d. u. 12-05, é. d. u. 1-35
Szv. i. d. u. 3-03, é. d. u. 4-25 i. d. u. 3-32, é. d. u. 4-42	Szv. i. d. u. 5-20, é. este 6-54 i. d. u. 5-35, é. este 7-35

Ruttká—Zsolna:

Zsolna—Ruttká:

Szv. i. reg. 6-23, é. reg. 6-50 i. reg. 4-00, é. reg. 4-28	Szv. i. d. u. 12-27, é. d. u. 12-55 i. reg. 7-25, é. reg. 7-56
Gyv. i. d. u. 2-20, é. d. u. 2-45 i. d. u. 1-54, é. d. u. 2-19	Szv. i. este 8-30, é. este 8-58 i. reg. 8-15, é. reg. 8-42
Szv. i. éjjel 11-30, é. éjjel 11-57 i. d. u. 3-40, é. d. u. 4-07	Szv. — — — — —
Szv. — — — — —	— i. este 9-12, é. este 9-40

Június 15-től szept. 15-ig.

Június 15-től szept. 15-ig.

Gyv. i. d. u. 2-40, é. d. u. 3-02 i. d. u. 1-38, é. d. u. 2-00
--

MEGJELENT!

A tót nemzetiségi mozgalmak fejlődésének története

Írta: Dugovich Titusz

MEGJELENT!

Ára 1 kor. 60 fill.

Kapható lapunk kiadóhivatalában és minden hazai könyvkereskedésben.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kizárólag szízi és meglátható.

Intés. Silányabb utánatok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csakia eredeti üvegeket dobozokban a „Hergan” védjegyvel és a „Richter” czégyjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapeston.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Vidéken kapható Gazdik János gyógyszerárban Kőrmöczbányán, Toperczer S. „Megváltó” gyógyszerárban Turóc-Szt.-Mártonban és Schönaich Viktor gyógyszerárban Znióváralján.

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek szives tudomására hozni, hogy **női szabó üzletet** nyitottam, hol bárminemű női ruhát, fehéreműt és himzést elvállalok. Ruhaszabást mérsékelt áron tanítok.

A t. hölgyközönség b. pártfogását kérve, maradtam

mély tisztelettel
LIBÁL JANOSNÉ
szül. Schwarz Matild.

Ajánlom a n. é. közönségnek **koporsójáráktaramat**

és **sirkoszorúkat** igen olcsó árakon

Cipár József
asztalos
Turóc-Szt.-Márton

Ércz és fakoporsó sirkoszoru

s minden egyéb temetkezési cikkek jutányos áron beszerezhető

BINDFELD ÁRMIN
divatruházában Turóc-Szent-Márton.

Vizsgalapok

Moskóczi Ferenczné

könyvkereskedésében Turóc-Szt.-Mártonban.

Mindenkinek ajánlható a most 40. kiadást ért Dr. Müller orvosi tanácsos műve a **bántott ideg- és sexual-rendszerről** valamint annak alapos gyógyításáról.

1 korona 20 fillér beküldése ellenében portonmentesen küldi

Curt Röber, Braunschweig.

1130 sz.

Árlejtési hirdetmény.

Vallás- és közokt. m. kir. Minister Úr f. é. 21.514. sz. magas rendeletevel a felsőtűreseki állami elemi isk. épületének kiépítése alkalmával foganatosítandó munkálatok költségeire 6137 kor. 25 fillért méltóztatott engedélyezni.

Ezen építkezési munkálat foganatosítására az árlejtés **foljó. é. Jánus hó. 10-én** délelőtt 10 órakor hivatalomban fog megtartatni.

A zárt ajánlatok a megfelelő 10%-nyi bántópenzzel foljó. évi június hó 10-ig délelőtt 10 óráig nálam benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

A műszaki műveletek hivatalomban naponta 10—12 óra között megtekinthetők.

Turóc-Szent-Márton, 1902. évi május hó 27-én.

Turóczvármegye kir. Tanfelügyelősége:
Berez Gyula.
kir. tanfelügyelő.

Legolcsóbb árak mellett szállít

Fischer Lajos T.-Szt.-Márton:
Valódi tűzmentes aszfalt fedéllemezeket, Portland-Cémetet, vasgerendákat és meszet.

Szt. Anna malátalikor malátakeserű malátacakes

a legjobb és legolcsóbb sebb lédítő ital, kellemes ízű és zamatú

kiváló gyomorerősítő, tífis táknak és vadászoknak kedvez és nélkülözhetetlen itala

kitűnő táp- és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fellülmúlnak minden ilyenm. gyártmányt.

Kapható eskis eredeti esomagolásban Turóc-Szt.-Mártonban:

Fá b r y J ó z s e f czégnél.

URANOS-KÉK

RUHA-MOSÁSHOZ
a legjobb kékítőszere. — Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkezelethebb ruhakékitő.

Olcsó és fellülmulhatlan!
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor., — 1/2 üveg 1 kor.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA **BUDAPEST VI., Rózsá-utca 85.**

Kizárólagos gyártói